

ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นผู้นำ
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

นางสาว นีภา มานะการ



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531


ISBN 974-568-839-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014118

117408947

OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS CONCERNING LEADERSHIP DEVELOPMENT
OF STUDENTS AT THE UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL



Miss Nipa Manakarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-839-8


หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นผู้นำของ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดย นางสาว นิภา มานะการ


ภาควิชา มัธยมศึกษา

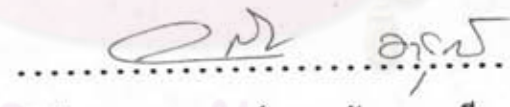
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี


บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต


..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรนัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วัฒนสมสิทธิ์)


..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี)


..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์)



นิตยสาร : ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นผู้นำของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS CONCERNING
LEADERSHIP DEVELOPMENT OF STUDENTS AT THE UPPER SECONDARY EDUCATION
LEVEL) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วลัย อารุณี, 99 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นผู้นำของนักเรียน ใน 10 ด้าน ต่อไปนี้คือ ความรับผิดชอบ ความมีคุณธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมีมนุษยสัมพันธ์ การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการตัดสินใจ การวางแผน ความมีเหตุผลและความมีจิตใจเข้มแข็งของตน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 244 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบง่ายจากโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร 50 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยเทศคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลของการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูสังคมศึกษาเห็นด้วยมากกว่าควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำของนักเรียนทั้ง 10 ด้าน ตามที่ผู้วิจัยเสนอไว้ทุกกิจกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา2530.....

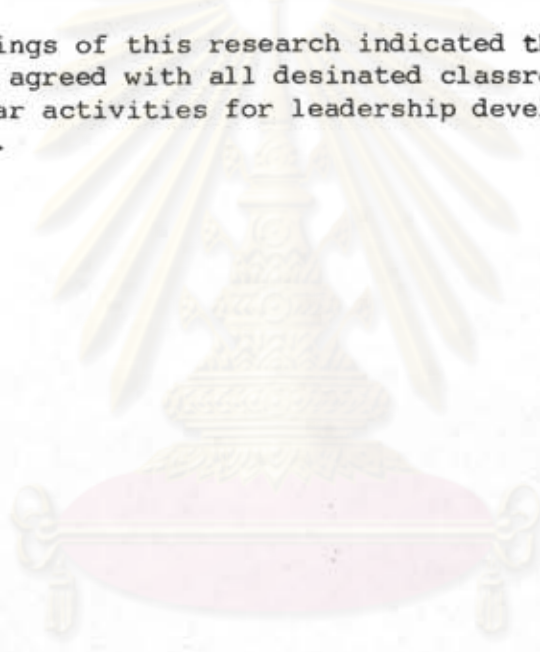
ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

NIPA MANAKARN : OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS CONCERNING LEADERSHIP DEVELOPMENT OF STUDENTS AT THE UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. WALAI ARUNEE. D.Ed. 99 PP.

The purpose of this research was to study the opinions of social studies teachers concerning leadership development of students at the upper secondary education level in ten following aspects; responsibility, morality, creativity, human relations, consideration, self-confidence, decisiveness, planning, reasoning and endurance by organizing classroom instructional activities and extracurricular activities.

The samples of this research were 244 upper secondary social studies teachers, randomly selected from 50 government secondary schools in Bangkok Metropolis. The research instrument, developed by the researcher, was a set of questionnaire on the opinions of social studies teachers concerning leadership development of students. The obtained data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

The findings of this research indicated that the social studies teachers strongly agreed with all desinated classroom instructional activities and extracurricular activities for leadership development of students in the above ten aspects.



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนมัธยมศึกษา.....
ปีการศึกษา 2530.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
/

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลย์ อารูณี ผู้ควบคุม
 วิทยานิพนธ์ ซึ่งให้ความเอาใจใส่ดูแล ให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางค้นคว้าเรียบเรียง ตลอดจน
 การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วัฒนสมสิทธิ์
 ที่ให้ความกรุณาเป็นประธานกรรมการในการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา
 อุทัยรัตน์ ที่ให้คำแนะนำด้านสถิติ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย
 ครั้งนี้

กราบขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา ขอขอบคุณ
 คุณจินดา หวังภัทรคิลก คุณสุชาดา วราหพันธ์ คุณดวงใจ บุณศิริรักษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 คุณบุญเรือน เคชเพิ่มสุข ที่ให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด และขอขอบคุณมิ่งศิริวิทยาลัย ที่มอบ
 ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 2,500 บาท

นิภา มานะการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของผู้นำ	9
ความหมายของความเป็นผู้นำ	11
องค์ประกอบของความเป็นผู้นำ	13
ลักษณะของความเป็นผู้นำ	14
ทฤษฎีความเป็นผู้นำ	16
วิธีการพัฒนาความเป็นผู้นำ	20
บทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาความเป็นผู้นำของนักเรียน ...	23
งานวิจัยในประเทศ	25
งานวิจัยต่างประเทศ	34
3. วิธีดำเนินการวิจัย	41

บทที่

หน้า

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
สรุปผลการวิจัย	58
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	80
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	81
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	82
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	95
ภาคผนวก ง ตัวอย่างการคำนวณข้อมูลในการวิจัย	97
ประวัติผู้เขียน	99

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำแนกรายชื่อของแบบสอบถามตามประเภทของการจัดกิจกรรม	42
2	สถานภาพของครูสังคมศึกษา	45
3	ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นผู้นำของนักเรียน ทั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	47



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	องค์ประกอบของความเป็นผู้นำ	13
---	----------------------------------	----

